

BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
WESTERN ZONE BENCH, PUNE
Through Physical Hearing (with hybrid option)

Original Application No.02/2025 (WZ)

Shri Ashutosh Kumar

..... Applicant

Versus

Gujarat Fluorochemicals Ltd. & Others

.....Respondent(s)

JYOTIBEN J. PARMAR

Advocate & Notary

90/3, Navi Vasahat, Limdi Chaowk,

Bharuch. Mo: 8849951675

Regd. No: 8354/2010

Sc. No: 1799/2025

AFFIDAVIT IN REPLY

ON BEHALF OF THE RESPONDENT NO.3 (DISH)

- 7 AUG 2025

I, Dineshkumar B. Gamit, aged 44, Serving as Deputy Director, Industrial Safety and Health, Bharuch do hereby solemnly affirm and state on oath as under:-

1. I say and submit that I am presently working as Deputy Director, Industrial Safety and Health, Bharuch. I have perused a copy of order of the Hon'ble NGT (Pune Bench) dated 29/07/2025 in the above matter and I am conversant with the facts and circumstances leading to the filing of the present petition and therefore I am in a position to depose what is stated hereunder.

2. I say and submit that I do not admit any of the allegation's averments and contentions in the

Jy

application and the same are hereby denied categorically.

3. I say and submit that I am filing the present affidavit in reply with a view to bring on record certain fact relating to the present petition. I reserve my right to file the detailed affidavit as and when necessary.

4. I say and submit that on dated 28/12/2024 at about 19.40 hours in the evening, fatal accident took place in factory named Gujarat Fluorochemicals Ltd., Plot No. 12/A, GIDC Dahej, Ta-Vagra, Dist-Bharuch. In factory, there was a leakage in the plug valve situated between condenser E2207 to receiver V2204 pipeline. The mixture of chemicals in the pipeline contains Chloro Methane, Dichloro Methane, HCl, Chloroform which contains highly toxic, flammable and corrosive properties. In this accident, total 4 workers were died and 2 workers were injured.

5. After detail investigation, concern officer Mrs. J.J.Chauhan, I/C-Deputy Director, Bharuch had issued inspection note on 10/01/2025 to the occupier for the said accident, in which we had given instruction to prevent such type of accident in future in para-6

"Para-6" "To maintain Such pipe line, valve & other parts connected with the above process in working order to prevent recurrence of such types

by

of accidents." [Copy of the said inspection note is annexed herewith and marked as Annexure-1.]

6. After the investigation of the accident, a criminal case lodged against Respondent No.1- occupier of the Gujarat Fluorochemicals Ltd., Plot No. 12/A, GIDC Dahej, Tal-Vagra, Dist-Bharuch Before the court of Hon. Judicial Magistrate (First Class), Bharuch with criminal case No. 75/2025 for the breach of sub clause (a) of sub section 2 of section 7A of the Factories Act, 1948. [Copy of the Criminal case is annexed herewith and marked as Annexure-2.]

7. We further submit that as per your Hon'ble Court's order dated 29/7/2025, we hardly appolised but kindly note that our concern officer, Mrs. J.J.Chauhan, I/C-Deputy Director, Bharuch was present at relevant time of early hearing on 09/06/2025 via video conference before your Hon'ble Tribunal from the District Collector V.C. Room with officials of Collector Office. We further submit that I was also remain present on 29/7/2025 in Video Conference hearing from the District Collector Office V.C. Room with their officials. So kindly accept our reply we also confirm that we were present before your Hon'ble Tribunal in hearing as and when.

8. We further submit that an accident took place in plant No. CMS-1 of the factory and the factory has installed new valve from which occurrence was

happened. [Copy of the Fitness report is annexed herewith and marked as Annexure-3.]

Hence as per the above contention kindly accept our reply as per your Hon'ble Tribunals order dated 29/7/2025.

Dt.07/08/2025
Place: Bharuch

D.B. Gunit
**Deputy Director
Industrial Safety and Health
Bharuch**

VERIFICATION

1. What is stated here in above are statement of facts derived from the relevant record and files and are true to the best of my knowledge and I believe the same to be true.
2. All the documents enclosed with the affidavit in reply are the true copies of their originals.

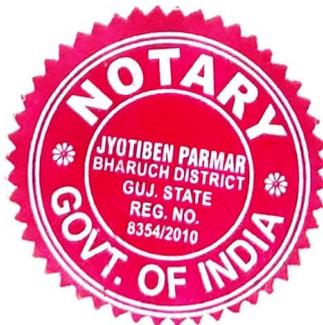
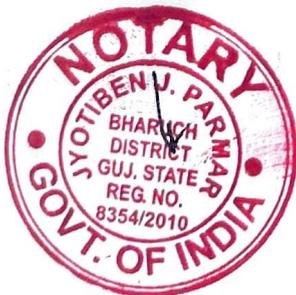
SOLEMNLY AFFIRMED AT 07th DAY OF AUGUST 2025.

Identified By

Y. C. Patel
Law Officer
Bharuch

D.B. Gunit
DEPONENT

**Deputy Director
Industrial Safety and Health
Bharuch**

**Solemnly Affirmed
BEFORE ME**
Jyotiben J. Parmar
**JYOTIBEN J. PARMAR
NOTARY
REGD. NO. 8354/2010
DIST BHARUCH**

- 7 AUG 2025

નાયબ નિયામક, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્યની કચેરી
બીજો માળ, બહુમાળી ભવન, કણબીવગા, જીલ્લા સેવા સદન ૨,
ગાયત્રી નગરની બાજુમાં, ભરૂચ - ૩૯૨૦૦૧

ફોન/ફેક્સ નં. (૦૨૬૪૨)૨૪૦૪૨૧ Email ID :-

dydishbh@gmail.com

પ્રતિ,

કબ્જેદારશ્રી/વ્યવસ્થાપકશ્રી,
ગુજરાત ફ્લોરોકેમિકલ્સ લિમિટેડ,
પ્લોટ નં-૧૨/એ, જી.આઇ.ડી.સી. દહેજ,
તા:વાગરા, જી: ભરૂચ

તા: ૧૦/૦૧/૨૦૨૫

(૧) કારખાનામાં તા: ૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ આશરે સાંજે ૦૭:૪૦ કલાકે આશરે CMS-1 પ્લાન્ટમાં CMS- ક્લોરો મિથેન સુપિરીયર કેમિકલ લઈ જતી પાઇપલાઇન ના બોનેટ (મેન્યુઅલ વાલ્વ) માંથી CMS કેમિકલની વેપર બોનેટના નટ-બોલ્ટ તોડીને બહાર વાતાવરણમાં ફેલાયેલ હતી. જેમાં કુલ ૦૪ શ્રમયોગીઓ નામે (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાટીયા ના અવસાન થયેલ હતા તથા બે શ્રમયોગીઓ (૧) છેલબિહારી શાહ તથા (૨) સૂર્યલાલ શાહ ઈજાગ્રસ્ત થયેલ હતા. જેની તપાસ અર્થે તા. ૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ નીચે સહી કરનારે શ્રી વી.એ. હળવદિયા, મદદનીશ નિયામક, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, ભરૂચ સાથે, તા:૩૦/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ વધુ તપાસ અર્થે નીચે સહી કરનારે શ્રી આર.એ.પટેલ, સંયુક્ત નિયામકશ્રી, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, સુરત રીજીયન, સુરત તથા શ્રી એ.એચ.મેરેયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ સાથે, તા:૦૩/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ શ્રી એ.એચ. મેરેયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, અધિકારી, ભરૂચ તથા શ્રી એ.યુ. વેકરિયા, મદદનીશ નિયામક(કેમિકલ), ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ સાથે, તા: ૦૭/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ નીચે સહી કરનારે શ્રી એ.એચ.મેરેયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ સાથે તથા તા:૦૮/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ નીચે નીચે સહી કરનારે શ્રી એ.એચ.મેરેયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ સાથે, તા:૧૦/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ વધુ તપાસ અર્થે નીચે સહી કરનારે શ્રી આર.એ.પટેલ, સંયુક્ત નિયામકશ્રી, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, સુરત રીજીયન, સુરત સાથે મુલાકાત લીધી.

(૨) સદરહુ કારખાનામાં કુલ - ૪૩૪૮ જેટલા કામદારોને રોકીને કારખાનામાં રો-મટિરિયલ્સ તરીકે TFE, ઈનીશીએટર, સોડિયમ ઇથોક્સાઇડ, ટેટ્રાફ્લોરોઇથિલિન, AHF, મિથેનોલ, ક્લોરીન, એસીટોન, સલ્ફ્યુરીક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ, મીઠું, સોડિયમ કાર્બોનેટ, સોડા એશ, ટેટ્રાફ્લોરો ઇથિલિન, R-21, HFP, VDF, TFE, PPVE, R-142b, KSM, સલ્ફોલેન, એમોનિયા, કોપર એસીટેટ, કોપર પાવડર વગેરે નો ઉપયોગ કરીને PTFE, ETFEE, HFC-125, ક્રોસ્ટીક સોડા, HFP, TFA DMA, HCFC-225, FKM, PFA, PVDF, FEP, VDF, DCTFMA, મીથીલીન ડાયક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ, કાર્બન ટેટ્રા ક્લોરાઇડ, સલ્ફ્યુરિક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ વગેરે બનાવવાની ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં આવે છે. જે કારખાના ધારા - ૧૯૪૮ ની કલમ-૨(કે) મુજબની ઉત્પાદન પ્રક્રિયા છે. કારખાનું કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ને પાત્ર છે તથા કારખાનું કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ-૨(એમ)(૧) હેઠળ નોંધાયેલ છે. કારખાનાના લાયસન્સ નં -૧૫૦૭૪ શ્રમયોગી-૫૦૦૦ અને હોર્સ પાવર-૫૦૦૦ થી વધુ માટે વર્ષ-૨૦૨૫ સુધી રીન્યુ થયેલ છે. કારખાના ના નકશા, નકશા ક્રમાંક: DIR/IS & H/F-PLAN/2019/1341 તા.૧૬/૦૫/૨૦૧૯ થી મંજૂર થયેલ છે. કારખાનાનું સ્ટેબિલીટી સર્ટીફિકેટ તા. ૧૪/૦૮/૨૦૧૯ થી સક્ષમ વ્યક્તિ શ્રી એચ.એડ.ગામી (B.E.CIVIL) પાસે મેળવેલ છે.

Katari

(૩) કારખાનામાં તા: ૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ આશરે સાંજ ૦૭:૪૦ કલાકે CMS-1 પ્લાન્ટમાં CMS- ક્લોરો મિથેન સુપરિયર કેમિકલ લઈ જતી પ્રેશરાઈઝ પાઇપલાઇન ના બોનેટ (મેન્યુઅલ વાલ્વ) માંથી CMS કેમિકલની વેપર બોનેટના નટ-બોલ્ટ તોડીને બહાર વાતાવરણમાં ફેલાવવાના બનાવની તપાસ અર્થે સ્થળ મુલાકાત, અકસ્માત પત્રક નમુના નં-૨૯, ફોર્મ નં-૨૧, ફોટોગ્રાફ્સ, સાક્ષીઓના લેખિત નિવેદન, પોલીસ પંચનામું, શ્રી એ.યુ. વેકરિયા, મદદનીશ નિયામક(કેમિકલ), ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, અમદાવાદ નો અકસ્માત બનાવ અંગેનો અભિપ્રાય, શ્રમયોગીઓના લેખિત નિવેદનો, કારખાનાની ડિસ્ટ્રીબ્યુટેડ કન્ટ્રોલ સિસ્ટમના મેળવેલ ટ્રેન્ડ્સ લેતા અકસ્માત બાબતે નીચે મુજબની હકીકતો જાણવા મળેલ છે.

(૪) અકસ્માત બનાવનું વર્ણન:

કારખાનામાં રો-મટિરિયલ્સ તરીકે TFE(ટેટ્રા ફ્લોરો ઈથિલીન), ઈનીશીએટર, સોડિયમ ઇથોક્સાઇડ, ટેટ્રા ફ્લોરોઇથિલીન, AHF, મિથેનોલ, ક્લોરીન, એસીટોન, સલ્ફ્યુરિક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ, મીઠું, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ, સોડિયમ કાર્બોનેટ, સોડા એશ R-21, HFP, VDF, TFE, PPVE, R-142b, KSM, એમોનિયા, કોપર એસીટેટ, કોપર પાવડર વગેરે નો ઉપયોગ કરીને PTFE, ETFEE, HFC-125, કોસ્ટીક સોડા, HFP, TFA DMA, HCFC-225, FKM, PFA, PVDF, FEP, VDF, DCTFMA, મીથીલીન ડાયક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ, કાર્બન ટેટ્રા ક્લોરાઇડ, સલ્ફ્યુરિક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ વગેરે બનાવવાની ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં આવે છે.

આ અકસ્માત બાબતે એ.યુ. વેકરિયા, મદદનીશ નિયામક(કેમિકલ), ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ નો સ્થળ તપાસ કરી અભિપ્રાય માંગતા નીચે મુજબની હકીકત મારૂમ પડે છે.

કારખાનાના ક્લોરો મિથેન સુપરિયર CMS-1 પ્લાન્ટમાં મિથેનોલ, ક્લોરિન, એસીટોન, સલ્ફ્યુરિક એસિડ (૯૮%), હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ વગેરેનો ઉપયોગ કરીને MDC (મિથિલીન ડાઇક્લોરાઇડ), ક્લોરોફોર્મ, કાર્બન ટેટ્રા ક્લોરાઇડ, સલ્ફ્યુરિક એસિડ(૯૮%) અને HCL(૩૧%) બનાવવાની ઉત્પાદન પ્રક્રિયા કરવામાં આવે છે.

કારખાનામાં ક્લોરોમિથેન પ્લાન્ટ-1 માં ડિસ્ટીલેશન કોલમ T2202, કન્ડેન્સર E2207 તથા કન્ડેન્સરથી રીસીવર V2204માં ઇક્વીલીબ્રિયમ કન્ડીશનને કારણે સમગ્ર સિસ્ટમનું ઓપરેટીંગ પ્રેસર ૯ to ૯.૫ kg/cm² પ્રેસર મેઇન્ટેન કરવામાં આવે છે. કોલમ, વેપરલાઇન, કન્ડેન્સર, કન્ડેન્સેટ લાઇન તથા રીકવરી વેસલ V2204માં ક્લોરોમિથેન, ડાયક્લોરોમિથેન, HCL, ક્લોરોફોર્મનું મિશ્રણ લીક્વીડ ફોર્મમાં તથા ગેસ ફોર્મમાં હોય છે અને કોલમનું ટોપસાઇડ ટેમ્પરેચર 85 to 95°C તથા કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં 24 to 30°C ટેમ્પરેચર મેઇન્ટેઇન કરવામાં આવે છે. અકસ્માત બનાવના સમય પહેલાના ૧૨ કલાકના DCS ડેટા ચકાસતાં સદરફ્ટ પ્રોસેસના પ્રોસેસ પેરામીટરમાં એટલે કે પ્રેસર અને ટેમ્પરેચરમાં કોઇ ફેરફાર થયેલ હોવાનું જોવા મળેલ નથી. ક્લોરોમિથેન, ડાયક્લોરોમિથેન, HCL, ક્લોરોફોર્મનું મિશ્રણ અતિ ટોક્સીક, ફ્લેમેબલ તથા કોરોઝીવ પ્રોપર્ટી ધરાવે છે. કોરોઝીવ પ્રોપર્ટીને કારણે પાઇપલાઇન તથા ફીટીંગ્સમાં મિકેનિકલ ઇન્ટીગ્રીટી ક્ષતિગ્રસ્ત થવાનું જોખમ રહેલું છે. કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં આવેલ 8 ઇંચના પ્લગવાલ્વના નટબોલ્ટમાં કોરોઝનને કારણે તેની મિકેનિકલ ઇન્ટીગ્રીટી ક્ષતિગ્રસ્ત થવાથી તેમજ સિસ્ટમનું ઓપરેટીંગ પ્રેસર 9 to 9.5 kg/cm² હોઇ Shear Stressને લીધે પ્લગવાલ્વમાં મિકેનિકલ ફેલ્યોરને કારણે ક્લોરોમિથેન, ડાયક્લોરોમિથેન, HCL, ક્લોરોફોર્મનું મિશ્રણ વર્ક પ્લેસમાં ફેલાયેલ છે અને તેના ટોક્સીક એક્ષપોઝરથી પ્રાણઘાતક અકસ્માત બનવા પામેલ છે.

કારખાનામાં તા: ૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ CMS-1 પ્લાન્ટનામા ઉત્પાદના પ્રક્રિયા ચાલુ હતી ત્યારે CMS-1 પ્લાન્ટના જી-સેક્શન કે જેમાં કુલ CMS ગેસીસ કે જે થર્મલ રિએક્ટર માંથી આવે છે. જેને રિસાયકલ કોલમમાં મોકલવામાં આવે છે. રિસાયકલ કોલમમાં ભારે કુલ CMS અને હલકા કુલ CMS ને અલગા તારવવામાં આવે છે. જેમાંથી ભારે કુલ CMS ને આગળની પ્રક્રિયા માટે ડિસ્ટીલેશન સેક્શનમાં MDC અને અન્ય પ્રોડક્ટ બનાવવા માટે મોકલવામાં આવે છે. જ્યારે હલકા કુલ CMS ને કોલમમાંથી રિસાયકલ કરવા માટે ફરીથી રિએક્ટરમાં મોકલવામાં આવે છે. આ CMS-1 પ્લાન્ટના જી-સેક્શન ના કોલમમાં ઇન્ટરમીડીએટ મિથાઇલ ક્લોરાઇડ અને MDC રિસાયક્લિંગ ની પ્રક્રિયા ચાલુ હતી ત્યારે કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં 24 to 30°C ટેમ્પરેચર

Rakesh

મેઇનટેઇન કરવામાં આવે છે, કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં ૮ ઈંચ નો કાર્બન સ્ટીલનો પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) આવેલ છે. આ ૮ ઈંચ નો કાર્બન સ્ટીલનો પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) ના નટબોલ્ટ મિકેનીકલ ફેલ્ચોરને કારણે સદર વાલ્વનું નિરીક્ષણ કરતા વાલ્વનું બોનેટ માંથી PTFE Body બહાર આવી ગયેલ જેને કારણે CMS ગેસનું (85 % MDC (મિથીલીન ડાઇક્લોરાઇડ) , 1% HCL તથા કાર્બન ટ્રેટ્રાક્લોરાઇડ, ૧૩% મિથાઇલ ક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ તથા અન્ય ગેસનું મિક્ષચર) વાતાવરણમાં વર્ક પ્લેસ એરિયામાં ફેલાયેલ અને વેપર ક્લાઉડ બનેલ.

કારખાનામાં શ્રમયોગીશ્રી સંજીવભાઈ મકાસણા ને આશરે ૦૭:૪૦ કલાકે એક એબ્નોર્મલ અવાજ સંભળાયો હતો. જેથી તેમને DCS સિસ્ટમમાં જોતા રિસાયકલ કોલમ(T-૨૨૦૨) ના ટોપ માં PT (પ્રેશર ટ્રાન્સમીટર) ૩ રીડીંગ ડાઉન જતું જોયું. સામાન્ય સંજોગોમાં T-૨૨૦૨ ના ટોપ માં આવેલ PT (પ્રેશર ટ્રાન્સમીટર) નું રીડીંગ 9.2 kg/cm2 હોય છે. શરૂઆતમાં જેવું શ્રી સંજીવભાઈ મકાસણા પ્રેશર 9.2 kg/cm2 થી 9.1 kg/cm2 થતું જોયું એટલે તુરંત જ શ્રી સંજીવભાઈ મકાસણા એ CMS -1 પ્લાન્ટને સેફ શટડાઉન લેવાની પ્રક્રિયા ચાલુ કરી હતી જેના માટે ક્લોરીનની સ્ટીમ બંધ કરી, ક્લોરીનનો આઇસોલેસન વાલ્વ FV-2203, PV-2201 આઇસોલેશન વાલ્વ, રિસાયકલ કોલમ T-2202 માંથી સ્ટીમને આઇસોલેટ કરાવી વગેરે કામગીરી કરી પ્લાન્ટ સેફ શટડાઉન કરેલ.

આ CMS ગેસ નું (85 % MDC (મિથીલીન ડાઇક્લોરાઇડ) , 1 % HCL તથા કાર્બન ટ્રેટ્રાક્લોરાઇડ, ૧૩% મિથાઇલ ક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ તથા અન્ય ગેસનું મિક્ષચર) ના વાતાવરણમાં વર્ક પ્લેસ એરિયામાં ફેલાયેલ અને વેપર ક્લાઉડ બનેલ, જેના ટોક્સિક એક્સ્પોઝરથી નજીકમાં કામા કરતાં શ્રમયોગીઓ (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ એ પેઇન્ટીંગ અને સ્કેફોલ્ડીંગ ઈન્ફ્રક્શનની કામગીરી માં રોકાયેલ હતા જ્યારે (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા યુટિલિટી ઓપરેશનની કામગીરી માં રોકાયેલ હતા જેમના સીએમએસ ગેસના ટોક્સિક એક્સ્પોઝરથી અવસાન થયેલ હતા તથા બે શ્રમયોગીઓ (૧) છેલબિહારી શાહુ તથા (૨) સૂર્યલાલ શાહુ કે જેઓ કારખાનાના TAP-1 યુટિલિટી પ્લાન્ટમાં રીગર તરીકેની કામગીરી કરી રહેલ હતા, જેઓને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ થયેલ હતી.

સદર ગેસ લીકેજ થતાં ઓપરેટરને OHCમાં શિફ્ટ કરવામાં આવ્યો અને થર્મલ B વિભાગ પાસે સ્કેફોલ્ડીંગ પર કામ કરતા (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ તથા (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા (યુટિલિટી ઓપરેશન) કામદારોને એમ્બ્યુલન્સ દ્વારા OHCમાં લાવવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ તેમને દહેજ ખાતે વર્ક વિઝાર્ડ હોસ્પિટલ , દહેજ માં ખસેડવામાં આવ્યા અને ત્યાર પછી હોસ્પિટલમાં હાજર તબીબોની ભલામણ મુજબ દર્દીઓને તાત્કાલિક ૭ સ્ટાર મલ્ટીસ્પેશિયાલિટી હોસ્પિટલ, ભરૂચ ખસેડવામાં આવ્યા હતા. જ્યાં સારવાર દરમ્યાન શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા (ઉ.વ.૪૮) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે ૦૧:૫૪ કલાકે, શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ (ઉ.વ.૩૯) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે ૦૧:૫૫ કલાકે, શ્રી મહેશ નંદલાલ (ઉ.વ.૨૫) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે ૦૨:૨૧ કલાકે અને શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ (ઉ.વ.૩૦) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ સવારે ૦૬:૦૧ કલાકે ફરજ પરના ડોક્ટરશ્રીએ અવસાન પામેલ હતા તથા શ્રમયોગીઓ (૧) છેલબિહારી શાહુ ને તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ ૧૮:૦૦ કલાકે તથા (૨) સૂર્યલાલ શાહુ ને તા:૩૧/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ સાંજે ૧૭:૦૦ કલાકે ભરૂચ હોસ્પિટલ ખાતેથી સારવાર પૂર્ણ થયે ફરજ પરના ડોક્ટરે ડિસ્ચાર્જ કરેલ હતા.

(૫) કાયદા ભંગ:

કારખાનામાં તા:૨૧/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે આશરે ૦૭:૪૦ કલાકે ઉક્ત પ્રાણઘાતક અકસ્માત બનેલ છે તથા આ અકસ્માતમાં કુલ ૦૪ ચાર શ્રમયોગીઓના મૃત્યુ થયેલ તથા બે શ્રમયોગીઓ ઈજા થવા પામેલ છે. જે બનાવની તપાસે કારખાનાની મુલાકાત લઈ અકસ્માત સ્થળની જાત તપાસ કરતા તા:૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ સાંજે ૦૭:૪૦ કલાકે સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટના જી- સેક્શનમાં આવેલ કન્ડેન્સર E-2207 થી રીસીવર V-2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇન ના આવેલ ૮ ઈંચ ના પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) કે જે ની સાઈઝ ૮ ઈંચ છે. જે કાર્બન સ્ટીલ મટીરીયલનો બનેલો

Kalish

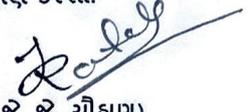
હોય છે. જેમાં ડાયાફાગમ આવેલ હોય છે. જે PTFE(પોલી ટેટ્રા ફ્લોરો ઇથિલીન) મટીરીયલ નો બનેલ હોય છે તથા આ વાલ્વ સાથેના ફાસ્ટનર્સ PTFE કોટેડ હોય છે. આ વાલ્વ તથા પાઇપલાઇન માંથી CMS ગેસ મિક્સર (85 % MDC (મિથીલીન ડાઇક્લોરાઇડ), 1 % HCL તથા કાર્બન ટ્રેટ્રાક્લોરાઇડ, ૧૩% મિથાઇલ ક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ તથા અન્ય ગેસનું મિક્ષચર) નું પરિવહન કરે છે તથા CMS વેપર તેમાં પ્રેશરથી ફરતી હોય તે આ સીએમએસ એ કોરોઝિવ પ્રકારનું મટીરીયલ હોય આ વાલ્વ તથા તેના ફાસ્ટનર્સમાં કોરોઝન થવાની સંભાવનાઓ રહેલી હોય છે. સદરહું બનાવવામાં સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી- સેક્શનમાં કન્ડેસર E-2207 થી રીસીવર V-2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં આવેલ ૮ ઇંચ ના પ્લગ વાલ્વના નટ બોલ્ટ માં કોરોઝનને કારણે તેની મિકેનિકલ ઇન્ટીગ્રીટી ક્ષતિગ્રસ્ત થવાથી તથા આ સિસ્ટમનું પ્રેશર ૯ થી ૯.૪ કિગ્રા/સે.મી.^૨ રહેતું હોય છે તેથી આ કાર્બન સ્ટીલના ૮ ઇંચ સાઈઝ નો પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) નો ફેઈલર થયેલ જેને કારણે સીએમએસ નું મિશ્રણ વાતાવરણમાં વર્ક પ્લેસ એરિયામાં ફેલાયેલ અને વેપર ક્લાઉડ બનેલ. જેના ટોક્સિક એક્સપોઝરથી આ અકસ્માતમાં નજીકમાં કામ કરતા શ્રમયોગીઓ (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા ના મૃત્યુ થયેલ તથા નજીકના TAP-1 યુટિલિટી પ્લાન્ટમાં કામ કરતા શ્રમયોગીઓ (૧) છેલ બિહારી શાહ અને (૨) સૂર્યલાલ શાહ ને ઈજા થયેલ. જો સદરહું પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) ને સલામત અને આરોગ્યની હાની કર્યા સિવાયનો નિભાવેલ હોય તો ઉપરોક્ત ચાર શ્રમયોગીઓને નડેલ પ્રાણઘાતક અકસ્માત નિવારી શકાયો હોત.

આમ, તા:૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે આશરે ૦૭:૪૦ કલાકે કારખાનાના સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી- સેક્શનમાં આવેલ ૮ ઇંચ સાઈઝ ના પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) માં ફેઈલર થવાને કારણે સીએમએસ કારખાનાના વાતાવરણમાં આવતા તેનું ટોક્સિક વેપર ક્લાઉડ બનતા તેની અસરથી શ્રમયોગી મૃત્યુ પામેલ. જો કારખાનાના કબજેદાર/ વ્યવસ્થાપકે કારખાનામાં સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી-સેક્શનમાં આવેલ કન્ડેસર E-2207 થી રીસીવર V-2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં આવેલ ૮ ઇંચ ના કાર્બન સ્ટીલના પ્લગ વાલ્વ (બોનેટ વાલ્વ) કે જે ટોક્સિક કોરોઝીવ તથા ફ્લેમેબલ પ્રોપર્ટી ધરાવતા CMS ની પ્રક્રિયામાં ઉપયોગ થતો હોય તેને સલામત અને આરોગ્યને હાની કર્યા સિવાય નો નિભાવ (મેઈન્ટેનન્સ) નહીં કરીને કારખાનાના આ સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી-સેક્શનમાં ઉત્પાદન પ્રક્રિયા ચાલુ રાખીને કારખાનાના કબજેદારશ્રીએ/ વ્યવસ્થાપકશ્રીએ કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ-૭(એ)૨(એ) ની જોગવાઈનો ભાંગ કરેલ છે.

- (૬) કારખાનામાં આવો બનાવ ભવિષ્યમાં ન બને તે માટે નીચે મુજબના સાવચેતીના પગલાં લેવાં જણાવવામાં આવે છે.
- (i) આ પ્રકારનો બનાવ ફરીથી બનતો અટકાવવા માટે આવા પ્રકારની પાઈપલાઈન, વાલ્વ અને સદર પ્રક્રિયા સાથે જોડાયેલા અન્ય ભાગોને કાર્યક્ષમ હાલતમાં નિભાવવા.
- (૭) શ્રમયોગીઓશ્રી (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા ના નામવાળુ હાજરી પત્રક નમુના નં.૨૮ માં માહે- ડિસેમ્બર-૨૦૨૪ નું સાચવી રાખવું અને જરૂર પડે રજુ કરવું.
- (૮) શ્રમયોગીઓશ્રી (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા ને નડેલ પ્રાણઘાતક અકસ્માતની વિગતો દર્શાવતુ અકસ્માત પત્રક નમુના નં.૨૯ સાચવી રાખવું અને જરૂર પડે રજુ કરવું.
- (૯) શ્રમયોગીઓશ્રી (૧) શ્રી સૂચિતકુમાર સુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા ના પગારની વિગતો દર્શાવતુ ડિસેમ્બર-૨૦૨૪ માસનું પગાર પત્રક સાચવી રાખવું અને જરૂર પડે રજુ કરવું.
- (૧૦) કારખાનેદાર પાસેથી અકસ્માત પત્રક નમુના નં.૨૯, ફોર્મ નં.૨૧, ફોટોગ્રાફ્સ, સી.સી.ટી.વી., DCS સિસ્ટમનો રિપોર્ટ, સ્ટેબીલીટી સર્ટીફિકેટની નકલ મેળવેલ છે. જે તમામ અસલ દસ્તાવેજો સાચવી રાખવા અને જરૂર પડે રજુ કરવા.
- (૧૧) શ્રમયોગીઓશ્રી ડિસેમ્બર-૨૦૨૪ ને નડેલ પ્રાણઘાતક અકસ્માતની જાણ ફોર્મ નં.૨૧ માં તા.૩૦/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ કરેલ છે. તેવું રેકર્ડ જોતાં જણાય છે.

Rakesh

- (૧૨) શ્રમયોગીઓશ્રી ડિસેમ્બર-૨૦૨૪ ના બાકી નીકળતા વગર, લણી હક્ક રજા તથા અન્ય લેણાં તેમના કાયદેસરના વારસદારોને ચુકવી આપી પુરાવા સાથે લેખિતમાં જાણ કરવી.
- (૧૩) શ્રમયોગીઓશ્રી ડિસેમ્બર-૨૦૨૪ જો ESIC હેઠળ નોંધાયેલ હોય શ્રમયોગીઓના કાયદેસરના વારસદારોને ESIC હેઠળ ચુકવણી થયેલ પેશનની વિગતો રજુ કરવી. તથા જો ESIC હેઠળ નોંધાયેલ ન હોય તો શ્રમયોગીના વારસદારોને W.C. હેઠળ તાકીદે વળતર મળે એવી વ્યવસ્થા કરવી.
- (૧૪) કારખાનામાં અમારી મુલાકાત સમયે શ્રી ડો. સુનીલ ભદ્ર ફેક્ટરી મેનેજર હાજર છે. તથા તેમના જણાવ્યા મુજબ કારખાનાના કબ્જેદારશ્રી સનથકુમાર મુખ્ધીરાલા છે. આમા કોઈ ફેરફાર હોય તો દિન-૭ માં લેખિતમાં પુરાવા સહિત ખુલાસો રજુ કરવો.
- (૧૫) ઉપરોક્ત રીમાર્ક્સ નં.૫ માં દર્શાવેલ કાયદાલંગ અંગે આપનો જો કોઈ ખુલાસો હોઈ તો દિન-૩ માં લેખિતમાં અમારી કચેરીએ પુરાવાઓ સાથે બે નકલમાં રજુ કરશો તથા રીમર્ક્સ નં. ૬ માં દર્શાવેલ સુચનોની પુર્તતા કરી તેનો અહેવાલ રજુ કરશો તથા આ રીમાર્ક્સ વિઝિટ બુક ફોર્મ નં.૩૧ માં લગાવીને જાણ કરશો.

 (કું. જ. જ. ચૌહાણ)
 કારખાના નિરીક્ષક અને
 નાયબ નિયામક,
 ઔદ્યોગિક સલામતિ અને સ્વાસ્થ્ય,
 ભરૂચ

 13/11/25

1881

મહેરબાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફસ્ટ ક્લાસ સાહેબની કોર્ટમાં, ભરૂચ

ફાઇલ નં : ૩૫ / ૨૦૨૫

ફરિયાદી :-

સરકારશ્રી વતી કુ. જે.જે.ચૌહાણ
કારખાના નિરીક્ષક તથા
નાયબ નિયામક, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્યની કચેરી,
બીજો માળ, બહુમાળી બિલ્ડીંગ, ગાયત્રીનગર સામે, કણબીવગા, ભરૂચ.
વિરુદ્ધ

તહોમતદાર:-

શ્રી સનથકુમાર મુખ્પીરાલા - કબજેદાર (મો:૯૭૨૪૧ ૭૬૦૧૧)

કારખાનાનું નામ:

ગુજરાત ફ્લોરો કેમિકલ્સ લીમીટેડ

સરનામું:

પ્લોટ નં: ૧૨/એ,

જી.આઇ.ડી.સી. દહેજ,

તા: વાગરા, જી: ભરૂચ

ગુન્હાની વિગત: કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ-૭(એ)૨(એ) ની જોગવાઈના ભંગ બાબત.

૧. આ કેસના ફરિયાદી કુ. જે.જે.ચૌહાણ કે જેઓ કારખાના ધારા-૧૯૪૮ નીચે કારખાના નિરીક્ષક તરીકે નિમાયા છે, તેમની માનસર અરજ છે કે,
૨. આ કેસના તહોમતદાર શ્રી સનથકુમાર મુખ્પીરાલા, ગુજરાત ફ્લોરો કેમિકલ્સ લીમીટેડ, પ્લોટ નં: ૧૨/એ, જી.આઇ.ડી.સી. દહેજ, તા: વાગરા, જી: ભરૂચ નામ-સરનામા વાળા કારખાનાના કબજેદાર છે. કારખાનું કેમિકલ કેટેગરી મુજબનું કારખાનું છે. સદરહુ કારખાનામાં કુલ - ૪૩૪૮ જેટલા કામદારોને રોકીને કારખાનામાં રો-મટિરિયલ્સ તરીકે TFE, ઈનીશીએટર, સોડિયમ ઇથોક્સાઇડ, ટેટ્રાફ્લોરોઇથિલિન, AHF, મિથેનોલ, ક્લોરીન, એસીટોન, સલ્ફ્યુરિક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ, મીઠું, સોડિયમ કાર્બોનેટ, સોડા એશ, ટેટ્રાફ્લોરો ઇથિલિન, R-21, HFP, VDF, TFE, PPVE, R-142b, KSM, સલ્ફોલેન, એમોનિયા, કોપર એસીટેટ, કોપર પાવડર વગેરે નો ઉપયોગ કરીને PTFE, ETFEE, HFC-125, કોસ્ટીક સોડા, HFP, TFA DMA, HCFC-225, FKM, PFA, PVDF, FEP, VDF, DCTFMA, મીથીલીન ડાયક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ, કાર્બન ટેટ્રા ક્લોરાઇડ, સલ્ફ્યુરિક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ વગેરે બનાવવાની ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં આવે છે. કારખાનાને લાયસન્સ નં: ૧૫૦૭૪ ઇસ્યુ થયેલ છે, જે વર્કર-૫૦૦૦, હોર્સપાવર-૫૦૦૦ થી વધુ માટે, સને- ૨૦૨૫ સુધી રિન્યુ થયેલ છે. કારખાના ના નક્શા, નક્શા ક્રમાંક:DIR/IS & H/F-PLAN/2019/1341 તા.૧૬/૦૫/૨૦૧૯ થી મંજૂર થયેલ છે. કારખાનાનું સ્ટેબિલીટી સર્ટીફિકેટ તા. ૧૪/૦૮/૨૦૧૯ થી સક્ષમ વ્યક્તિ શ્રી એચ.એડ.ગામી (B.E.CIVIL) પાસે મેળવેલ છે.
૩. ગુન્હાની વિગત :-

કારખાનામાં તા: ૨૮/૧૨/૨૦૨૪ના રોજ આશરે સાંજે ૦૭:૪૦કલાકે આશરે CMS-1 પ્લાન્ટમાં CMS-ક્લોરો મિથેન સુપિરીયર કેમિકલ લઈ જતી પાઇપલાઇન ના બોનેટ (મેન્યુઅલ વાલ્વ)માંથી CMS કેમિકલની વેપર બોનેટના નટ-બોલ્ટ તોડીને બહાર વાતાવરણમાં ફેલાયેલ હતી. જેમાં કુલ ૦૪ શ્રમચોગીઓ નામે (૧) શ્રી સૂચિતકુમારસુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા ના અવસાન થયેલ હતા તથા બે શ્રમચોગીઓ(૧) છેલબિહારી શાહુ તથા (૨) સૂર્યલાલ શાહુ ઈજાગ્રસ્ત થયેલ હતા. જેની તપાસ અર્થે તા. ૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ નીચે સહી કરનારે શ્રી વી.એ. હળવદિયા, મદદનીશ નિયામક, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, ભરૂચ સાથે, તા:૩૦/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ

વધુ તપાસ અર્થે નીચે સહી કરનારે શ્રી આર.એ.પટેલ, સંયુક્ત નિયામકશ્રી, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, સુરત રીજીયન, સુરત તથા શ્રી એ.એચ.મેરૈયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ સાથે, તા:૦૩/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ શ્રી એ.એચ. મેરૈયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ તથા શ્રી એ.યુ. વેકરિયા, મદદનીશ નિયામક(કેમિકલ), ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ સાથે, તા: ૦૭/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ નીચે સહી કરનારે શ્રી એ.એચ.મેરૈયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ સાથે તથા તા:૦૮/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ નીચે નીચે સહી કરનારે શ્રી એ.એચ.મેરૈયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ સાથે, તા:૧૦/૦૧/૨૦૨૫ ના રોજ વધુ તપાસ અર્થે નીચે સહી કરનારે શ્રી આર.એ.પટેલ, સંયુક્ત નિયામકશ્રી, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, સુરત રીજીયન, સુરત સાથે મુલાકાત લીધી.

કારખાનામાં તા: ૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ આશરે સાંજે ૦૭:૪૦ કલાકે CMS-1 પ્લાન્ટમાં CMS- ક્લોરો મિથેન સુપેરિયર કેમિકલ લઈ જતી પ્રેશરઈઝ પાઇપલાઇન પ્લગ વાલ્વમાંથી CMS કેમિકલની વેપર બોનેટના નટ-બોલ્ટ તોડીને બહાર વાતાવરણમાં ફેલાવવાના બનાવની તપાસ અર્થે સ્થળ મુલાકાત, અકસ્માત પત્રક નમુના નં-૨૯, ફોર્મ નં-૨૧, ફોટોગ્રાફ્સ, સાક્ષીઓના લેખિત નિવેદન, પોલીસ પંચનામું, શ્રી એ.યુ. વેકરિયા, મદદનીશ નિયામક(કેમિકલ), ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, અમદાવાદ નો અકસ્માત બનાવ અંગેનો અભિપ્રાય, શ્રમયોગીઓના લેખિત નિવેદનો, કારખાનાની ડિસ્ટ્રીબ્યુટેડ કન્ટ્રોલ સિસ્ટમના મેળવેલ ટ્રેન્સલેતા અકસ્માત બાબતે નીચે મુજબની હકીકતો જાણવા મળેલ છે.

કારખાનામાં રો-મટિરિયલ્સ તરીકે TFE(ટેટ્રા ફ્લોરો ઇથિલીન), ઈનીશીએટર, સોડિયમ ઇથોક્સાઇડ, ટેટ્રા ફ્લોરોઇથિલીન, AHF, મિથેનોલ, ક્લોરીન, એસીટોન, સલ્ફ્યુરીક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ, મીઠું, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ, સોડિયમ કાર્બોનેટ, સોડા એશ, R-21, HFP, VDF, TFE, PPVE, R-142b, KSM, એમોનિયા, કોપર એસીટેટ, કોપર પાવડર વગેરે નો ઉપયોગ કરીને PTFE, ETFEE, HFC-125, કોસ્ટીક સોડા, HFP, TFA DMA, HCFC-225, FKM, PFA, PVDF, FEP, VDF, DCTFMA, મીથીલીન ડાયક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ, કાર્બન ટેટ્રા ક્લોરાઇડ, સલ્ફ્યુરીક એસિડ, હાઇડ્રોક્લોરિક એસિડ વગેરે બનાવવાની ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં આવે છે.

કારખાનામાં ક્લોરોમિથેન પ્લાન્ટ-1 માં ડીસ્ટીલેશન કોલમ T2202, કન્ડેન્સર E2207 તથા કન્ડેન્સરથી રીસીવર V2204માં ઇક્વીલીબ્રિયમ કન્ડીશનને કારણે સમગ્ર સિસ્ટમનું ઓપરેટીંગ પ્રેસર ૯ to ૯.૫ kg/cm² પ્રેસર મેઇન્ટેન કરવામાં આવે છે. કોલમ, વેપરલાઇન, કન્ડેન્સર, કન્ડેન્સેટ લાઇન તથા રીકવરી વેસલ V2204માં ક્લોરોમિથેન, ડાયક્લોરોમિથેન, HCL, ક્લોરોફોર્મનું મિશ્રણ લીક્વીડ ફોર્મમાં તથા ગેસ ફોર્મમાં હોય છે અને કોલમનું ટોપસાઇડ ટેમ્પરેચર 85 to 95°C તથા કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં 24 to 30°C ટેમ્પરેચર મેઇન્ટેઇન કરવામાં આવે છે. અકસ્માત બનાવના સમય પહેલાના ૧૨ કલાકના DCS ડેટા ચકાસતાં સદરહુ પ્રોસેસના પ્રોસેસ પેરામીટરમાં એટલે કે પ્રેસર અને ટેમ્પરેચરમાં કોઇ ફેરફાર થયેલ હોવાનું જોવા મળેલ નથી. ક્લોરોમિથેન, ડાયક્લોરોમિથેન, HCL, ક્લોરોફોર્મનું મિશ્રણ અતિ ટોક્સિક, ફ્લેમેબલ તથા કોરોઝીવ પ્રોપર્ટી ધરાવે છે. કોરોઝીવ પ્રોપર્ટીને કારણે પાઇપલાઇન તથા ફીટીંગ્સમાં મિકેનિકલ ઇન્ટીગ્રીટી ક્ષતિગ્રસ્ત થવાનું જોખમ રહેલું છે. કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં આવેલ 8 ઇંચના પ્લગવાલ્વના નટબોલ્ટમાં કોરોઝનને કારણે તેની મિકેનિકલ ઇન્ટીગ્રીટી ક્ષતિગ્રસ્ત થવાથી તેમજ સિસ્ટમનું ઓપરેટીંગ પ્રેસર 9 to 9.5 kg/cm² હોઇ Shear Stressને લીધે

પ્લગવાલ્વમાં મિકેનીકલ ફેલ્યોરને કારણે ક્લોરોમિથેન, ડાયક્લોરોમિથેન, HCL, ક્લોરોફોર્મનું મિશ્રણ વર્ક પ્લેસમાં ફેલાયેલ છે અને તેના ટોક્સિક એક્ષપોઝરથી પ્રાણઘાતક અકસ્માત બનવા પામેલ છે.

કારખાનામાં તા: ૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ CMS-1 પ્લાન્ટના ઉત્પાદના પ્રક્રિયા ચાલુ હતી ત્યારે CMS-1 પ્લાન્ટના જી-સેક્શન કે જેમાં કુલ CMS ગેસીસ કે જે થર્મલ રિએક્ટર માંથી આવે છે. જેને રિસાયકલ કોલમમાં મોકલવામાં આવે છે. રિસાયકલ કોલમમાં ભારે કુલ CMS અને હલકા કુલ CMS ને અલગ તારવવામાં આવે છે. જેમાંથી ભારે કુલ CMS ને આગળની પ્રક્રિયા માટે ડિસ્ટિલેશન સેક્શનમાં MDC અને અન્ય પ્રોડક્ટ બનાવવા માટે મોકલવામાં આવે છે. જ્યારે હલકા કુલ CMS ને કોલમમાંથી રિસાયકલ કરવા માટે ફરીથી રિએક્ટરમાં મોકલવામાં આવે છે. આ CMS-1 પ્લાન્ટના જી-સેક્શન નાકોલમમાં ઈન્ટરમીડીએટ મિથાઈલ ક્લોરાઈડ અને MDC રિસાયક્લિંગ ની પ્રક્રિયા ચાલુ હતી ત્યારેકન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં 24 to 30°C ટેમ્પરેચર મેઇનટેઇન કરવામાં આવે છે, કન્ડેન્સર E2207 થી રીસીવર V2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં ૮ ઈંચ નો કાર્બન સ્ટીલનો પ્લગ વાલ્વ આવેલ છે. આ ૮ ઈંચ નો કાર્બન સ્ટીલનો પ્લગ વાલ્વ ના નટબોલ્ટ મિકેનીકલ ફેલ્યોરને કારણે સદર વાલ્વનું નિરીક્ષણ કરતા વાલ્વનું બોનેટ માંથી PTFE Body બહાર આવી ગયેલ જેને કારણે CMS ગેસનું (85 % MDC (મિથીલીન ડાઇક્લોરાઇડ) , 1% HCL તથા કાર્બન ટ્રેટ્રાક્લોરાઇડ, ૧૩% મિથાઈલ ક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ તથા અન્ય ગેસનું મિક્ષચર) વાતાવરણમાં વર્ક પ્લેસ એરિયામાં ફેલાયેલ અને વેપર ક્લાઉડ બનેલ.

કારખાનામાં શ્રમયોગીશ્રી સંજીવભાઈ મકાસણા ને આશરે ૦૭:૪૦ કલાકે એક એબ્નોર્મલ અવાજ સંભળાયો હતો. જેથી તેમને DCS સિસ્ટમમાં જોતા રિસાયકલ કોલમ(T-૨૨૦૨) ના ટોપ માં PT (પ્રેશર ટ્રાન્સમીટર) ૩ રીડીંગ ડાઉન જતું જોયું. સામાન્ય સંજોગોમાં T-૨૨૦૨ ના ટોપ માં આવેલ PT(પ્રેશર ટ્રાન્સમીટર) નું રીડીંગ 9.2 kg/cm2 હોય છે. શરૂઆતમાં જેવુંશ્રી સંજીવભાઈ માકસણા પ્રેશર 9.2 kg/cm2 થી 9.1 kg/cm2 થતું જોયું એટલે તુરંત જ શ્રી સંજીવભાઈ માકસણાએ CMS -1 પ્લાન્ટને સેફ શટડાઉન લેવાની પ્રક્રિયા ચાલુ કરી હતી જેના માટે ક્લોરીનની સ્ટીમ બંધ કરી, ક્લોરીનનો આઇસોલેસન વાલ્વ FV-2203, PV-2201 આઇસોલેશન વાલ્વ, રિસાયકલ કોલમ T-2202 માંથી સ્ટીમને આઇસોલેટ કરાવી વગેરે કામગીરી કરી પ્લાન્ટ સેફ શટડાઉન કરેલ.

આ CMS ગેસનું (85 % MDC (મિથીલીન ડાઇક્લોરાઇડ) , 1 % HCL તથા કાર્બન ટ્રેટ્રાક્લોરાઇડ, ૧૩% મિથાઈલ ક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ તથા અન્ય ગેસનું મિક્ષચર) ના વાતાવરણમાં વર્ક પ્લેસ એરિયામાં ફેલાયેલ અને વેપર ક્લાઉડ બનેલ, જેના ટોક્સિક એક્ષપોઝરથી નજીકમાં કામા કરતાં શ્રમયોગીઓ (૧) શ્રી સૂચિતકુમારસુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવએ પેઈન્ટીંગ અને સ્કેફોલ્ડીંગ ઈરેક્શનની કામગીરી માં રોકાયેલ હતા જ્યારે (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા યુટિલિટી ઓપરેશનની કામગીરી માં રોકાયેલ હતા જેમના સીએમએસ ગેસના ટોક્સિક એક્ષપોઝરથી અવસાન થયેલ હતા તથા બે શ્રમયોગીઓ (૧) છેલબિહારી શાહુ તથા (૨) સૂર્યલાલ શાહુ કે જેઓ કારખાનાના TAP-1 યુટિલિટી પ્લાન્ટમાં રીગર તરીકેની કામગીરી કરી રહેલ હતા, જેઓને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ થયેલ હતી.

સદર ગેસ લીકેજ થતાં ઓપરેટરને OHCમાં શિફ્ટ કરવામાં આવ્યો અને થર્મલ B વિભાગ પાસે સ્કેફોલ્ડીંગ પર કામ કરતા (૧) શ્રી સૂચિતકુમારસુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ તથા (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા (યુટિલિટી ઓપરેશન) કામદારોને એમ્બ્યુલન્સ દ્વારા OHCમાં લાવવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ તેમને દહેજ ખાતે વર્ક વિઝાર્ડ હોસ્પિટલ , દહેજ માં ખસેડવામાં આવ્યા અને ત્યાર પછી હોસ્પિટલમાં હાજર તબીબોની ભલામણ મુજબ દર્દીઓને તાત્કાલિક ઓ સ્ટાર મલ્ટીસ્પેશિયાલિટી હોસ્પિટલ, ભરૂચ ખસેડવામાં આવ્યા હતા. જ્યાં સારવાર દરમિયાન શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા (ઉ.વ.૪૮) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે ૦૧:૫૪ કલાકે, શ્રી સૂચિતકુમારસુગ્રિમપ્રસાદ (ઉ.વ.૩૯) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે ૦૧:૫૬ કલાકે, શ્રી મહેશ નંદલાલ (ઉ.વ.૨૫) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે ૦૨:૨૧ કલાકે અને શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ (ઉ.વ.૩૦) નું તા:૨૯/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ સવારે ૦૬:૦૧ કલાકે ફરજ પરના ડોક્ટરશ્રીએ અવસાન પામેલ હતા તથા

શ્રમયોગીઓ (૧) છેલબિહારી શાહુ ને તા:૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ ૧૮:૦૦ કલાકે તથા (૨) સૂર્યલાલ શાહુ ને તા:૩૧/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ સાંજે ૧૭:૦૦ કલાકે ભરૂચ હોસ્પિટલ ખાતેથી સારવાર પૂર્ણ થયે ફરજ પરના ડોક્ટરે ડિસ્ચાર્જ કરેલ હતા.

કારખાનામાં તા:૨૧/૧૨/૨૦૨૪ના રોજ રાત્રે આશરે ૦૭:૪૦ કલાકે ઉક્ત પ્રાણઘાતક અકસ્માત બનેલ છે તથા આ અકસ્માતમાં કુલ ૦૪ ચાર શ્રમયોગીઓના મૃત્યુ થયેલ તથા બે શ્રમયોગીઓ ઈજા થવા પામેલ છે. જે બનાવની તપાસે કારખાનાની મુલાકાત લઈ અકસ્માત સ્થળની જાત તપાસ કરતા તા:૨૮/૧૨/૨૦૨૪ના રોજ સાંજે ૦૭:૪૦ કલાકે સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટના જી-સેક્શનમાં આવેલ કન્હેસર E-2207થી રીસીવર V-2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇન ના આવેલ ટઇંચ ના પ્લગ વાલ્વ કે જે ની સાઈઝ ૮ ઇંચ છે.જે કાર્બન સ્ટીલ મટીરીયલનો બનેલો હોય છે. જેમાં ડાયાફ્રાગમ આવેલ હોય છે. જે PTFE(પોલી ટેફા ફ્લોરો ઈથિલીન) મટીરીયલ નો બનેલ હોય છે તથા આ વાલ્વ સાથેના ફાસ્ટનર્સPTFE કોટેડ હોય છે. આ વાલ્વ તથા પાઇપલાઇન માંથી CMS ગેસ મિક્સર (85 % MDC (મિથીલીન ડાઇક્લોરાઇડ), 1 % HCL તથા કાર્બન ટ્રેડાક્લોરાઇડ, ૧૩% મિથાઇલ ક્લોરાઇડ, ક્લોરોફોર્મ તથા અન્ય ગેસનુ મિક્સચર) નું પરિવહન કરે છે તથાCMS વેપર તેમાં પ્રેશરથી ફરતી હોય તે આ સીએમએસ એ કોરોઝિવ પ્રકારનું મટીરીયલ હોય આ વાલ્વ તથા તેના ફાસ્ટનર્સમાં કોરોઝન થવાની સંભાવનાઓ રહેલી હોય છે. સદરહું બનાવવામાં સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી- સેક્શનમાં કન્હેસર E-2207થી રીસીવર V-2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં આવેલ ટઇંચ ના પ્લગ વાલ્વના નટ બોલ્ટ માં કોરોઝનને કારણે તેની મિકેનિકલ ઈન્ટીગ્રીટી ક્ષતિગ્રસ્ત થવાથી તથા આ સિસ્ટમનું પ્રેશર ૯થી ૯.૪કિગ્રા/સે.મી. રહેતું હોય છે તેથી આ કાર્બન સ્ટીલના ૮ ઇંચ સાઈઝ નો પ્લગ વાલ્વનો ફેઈલર થયેલ જેને કારણે સીએમએસ નું મિશ્રણ વાતાવરણમાં વર્ક પ્લેસ એરિયામાં ફેલાયેલ અને વેપર ક્લાઉડ બનેલ. જેના ટોક્સિક એક્સપોઝરથી આ અકસ્માતમાં નજીકમાં કામ કરતા શ્રમયોગીઓ(૧) શ્રી સૂચિતકુમારસુગ્રિમપ્રસાદ, (૨) શ્રી મહેશ નંદલાલ, (૩) શ્રી મુદ્રિકા ઠાકોરપ્રસાદ યાદવ, (૪) શ્રી રાજેશકુમાર સુરેશચંદ્ર મગણાદીયા ના મૃત્યુ થયેલ તથા નજીકના TAP-1 યુટિલિટી પ્લાન્ટમાં કામ કરતા શ્રમયોગીઓ (૧) છેલ બિહારી શાહુ અને (૨) સૂર્યલાલ શાહુ ને ઈજા થયેલ. જો સદરહું પ્લગ વાલ્વને સલામત અને આરોગ્યની હાની કર્યા સિવાયનો નિભાવેલ હોય તો ઉપરોક્ત ચાર શ્રમયોગીઓને નડેલ પ્રાણઘાતક અકસ્માત નિવારી શકાયો હોત.

આમ, તા:૨૮/૧૨/૨૦૨૪ ના રોજ રાત્રે આશરે ૦૭:૪૦ કલાકે કારખાનાના સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી-સેક્શનમાં આવેલ ૮ ઇંચ સાઈઝ ના પ્લગ વાલ્વમાં ફેઈલર થવાને કારણે સીએમએસ કારખાનાના વાતાવરણમાં આવતા તેનું ટોક્સિક વેપર ક્લાઉડ બનતા તેની અસરથી શ્રમયોગી મૃત્યુ પામેલ. જો કારખાનાના કબજેદારે/ વ્યવસ્થાપકે કારખાનામાં સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી-સેક્શનમાં આવેલ કન્હેસર E-2207થી રીસીવર V-2204 વચ્ચેની પાઇપલાઇનમાં આવેલ ૮ ઇંચના કાર્બન સ્ટીલના પ્લગ વાલ્વ કે જે ટોક્સિક કોરોઝિવ તથા ફ્લેમેબલ પ્રોપર્ટી ધરાવતા CMS ની પ્રક્રિયામાં ઉપયોગ થતો હોય તેને સલામત અને આરોગ્યને હાની કર્યા સિવાય નો નિભાવ (મેઈન્ટેનન્સ) નહીં કરીને કારખાનાના આ સીએમએસ-૧ પ્લાન્ટ ના જી-સેક્શનમાં ઉત્પાદન પ્રક્રિયા ચાલુ રાખીને કારખાનાના કબજેદારશ્રીએ/ વ્યવસ્થાપકશ્રીએ કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ-૭(એ)૨(એ) ની જોગવાઈનો ભાંગ કરેલ છે.

૪. શિક્ષા :-

(૧) આ કામના તહોમતદારે કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ-૭(એ)૨(એ) ની જોગવાઈનો ભાંગ કરેલ છે. આ ગુન્હો કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ-૯૨ હેઠળ એક લાખ રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા બે વર્ષ મુદત સુધીની કેદ અથવા બંને સજાને પાત્ર થાય તેવો ગુન્હો કર્યો છે. ઉપર્યુક્ત ગુન્હા બદલ તહોમતદારને યોગ્ય શિક્ષા કરવા ફરીયાદીની નમ્ર અરજ છે.

૫. સાક્ષી :-

- (૧) ફરિયાદી પોતે
  - (૨) શ્રી આર.એ. પટેલ, સંયુક્ત નિયામકશ્રી, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, સુરત રીજીયન, સુરત
  - (૩) શ્રી એ.યુ. વેકરિયા, મદદનીશ નિયામક(કેમિકલ), ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય કેમિકલ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
  - (૪) શ્રી વી.એ. હળવદિયા, મદદનીશ નિયામક, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય, ભરૂચ
  - (૫) શ્રી એ.એચ. મેરૈયા, ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય અધિકારી, ભરૂચ
  - (૬) ન્યાયના હિતમાં જરૂર પડવે પાછળથી રજૂ કરવામાં આવશે.
૬. આ કામના ફરિયાદી કારખાના ધારા-૧૯૪૮ ની કલમ ૮(૭) તથા ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ- ૨૧ અનુસાર જાહેર સેવક છે. તેઓની ફરજમાં ક્ષેત્રીય કામગીરી તથા અન્ય કોર્ટમાં હાજરી આપવાની થતી હોઇ નામદાર કોર્ટ સમક્ષ મુદતમાં હાજરી આપવામાંથી મુક્તિ આપવા નમ્ર અરજ છે.
૭. આ કામના ફરિયાદી કેસની સુનાવણી વખતે કે જુબાની માટે કે સાક્ષી સાહેદો તપાસ સમયે સમન્સ બજાવેથી હાજર રહેવાની ખાત્રી આપે છે.

(કુ. જ.જે. ચૌહાણ)

કારખાના નિરીક્ષક તથા

નાયબ નિયામક

ઔદ્યોગિક સલામતી અને સ્વાસ્થ્ય

ભરૂચ

તારીખ :- ૨૪/૦૮/૨૦૨૫

સ્થળ :- ભરૂચ

ROLLS COAX INDIA PRIVATE LIMITED
(Formally known as ROLLSCOAX)

OFFICE NO: 301 & 209, J-9 CENTER, OPPOSITE INCOME TAX OFFICE,
ADAJAN, SURAT, GUJARAT, 395009, TEL: 0261-4053706,
TEL: 0261-3594053, email: hr@rcipl.co

09.01.2025

Ref no: RCIPL/GFL/DHJ/TPI-002

To,

Occupier / factory manger
Gujarat Fluorochemical Limited,
12/A, GIDC, Dahej
Ta: Vagra, Dist: Bharuch

This is declare that we, ROLLSCOAX INDIA PVT LTD, has carried out through inspection and test of various equipment under specific of the factories act -1948 and rules made there under for the start of Gujarat for M/S Gujarat Fluorochemical Limited, at their Dahej unit-A, location: 12/A, GIDC, Dahej, Ta: Vagra, Dist: Bharuch.

During our inspection we have validated equipment strength as per suggested tests in The Gujarat Factories Rule 1963 for CMS-1 plant, Process piping and Pressure Vessel. Based on our best knowledge, we have issued inspection reports in prescribed formats for all equipment, which we found safe to use during inspection.

We are occupying competency certificate to carry out such inspection authorized by department of Director Industrial Safety and Health, Gujarat and we satisfactorily declare that all issued reports are in-line with various requirements identified by laws and without any prejudice. All certified equipment are safe to use as per our best knowledge.

Mr. Dipak Vashi,
Director/Authorised signatory, ROLLSCOAX INDIA PVT LTD,
Competent person under factory Act U/S:28, 29, 31 & 21
Competent person under SMPV rule-18
Certified welding inspector CSWIP 3.1
Certified pressure vessel inspector, API-510
NDT level- II, UT, DPT, MPT and RT.

